

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

28. 12. 2006

№864

Про планування діяльності та ведення документації соціальних педагогів, соціальних педагогів по роботі з дітьми-інвалідами системи Міністерства освіти і науки України

На виконання пункту 3 наказу Міністерства освіти і науки України від 23.08.06 р. №631. «Про вжиття вичерпних заходів, спрямованих на дотримання законодавства щодо захисту прав неповнолітніх» та забезпечення належної роботи соціальних педагогів в навчальних закладах

наказую:

1. Затвердити кваліфікаційні характеристики соціального педагога, соціального педагога по роботі з дітьми-інвалідами, практичного психолога навчального закладу системи Міністерства освіти і науки України (додаток 1-3)

2. Міністру освіти і науки Автономної Республіки Крим, начальникам управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій:

2.1 Забезпечити виконання спільного наказу Міністерства освіти і науки України від 14 червня 2006 р. №1983/388/452/221/556/596/106. «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціальної роботи із сім'ями які опинилися у складних життєвих обставин» (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 12 липня 2006 р. за №824/12698).

2.2 Проаналізувати стан кадрового забезпечення та до початку 2007-2008 навчального року увести посади соціальних педагогів, соціальних педагогів по роботі з дітьми-інвалідами, практичних психологів в усі типи загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи загальної середньої освіти відповідно до нормативів їхньої чисельності (лист Міністерства освіти і науки України від 15.06.2004 р. №1/9-324).

3. Керівникам навчальних закладів забезпечити:

3.1 Планування діяльності соціальних педагогів, соціальних педагогів по роботі з дітьми-інвалідами за річним та щомісячним планом роботи (додаток 5), та за тимчасовими нормативами часу на основні види роботи практичного психолога та соціального педагога (додаток 6).

3.2 Ведення соціальними педагогами фахових журналів реєстрації звернень учнів, батьків, вчителів (додаток 7), графіків роботи на тиждень (додаток 8), журналів щоденного обліку роботи (додаток 9); соціальних паспортів класу (додаток 10); облікових карток соціального супроводу сімей дітей (додаток 11); актів

обстеження матеріально-побутових умов проживання дітей (додаток 12); переліків суб'єктів соціально-педагогічної діяльності в мікрорайоні навчального закладу (додаток 13).

5. Українському науково-методичному Центру практичної психології і соціальної роботи (Панок В. Г.) у 1 півріччі 2007 року провести нараду керівників обласних психологічних служб щодо діяльності соціального педагога по роботі з дітьми-інвалідами навчальних закладів.

6. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Г. в. о Міністра

Б. М. Жебровський

Додаток 1
до наказу Міністерства
освіти і науки України
від 28.12.2006 р. № 864

Кваліфікаційна характеристика Соціального педагога

Посадові обов'язки. Забезпечує соціально-педагогічний патронаж дітей та молоді в системі освіти, сприяє взаємодії навчальних закладів, сім'ї, служб у справах неповнолітніх, соціального захисту, центрів соціальних служб для молоді, кримінальної міліції та інших підрозділів державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, неурядових та громадських організацій з метою адаптації дитини до вимог соціального середовища і створення умов для її сприятливого розвитку.

Виконує функції:

-діагностичну:

Вивчає та оцінює особливості діяльності і розвитку учнів (вихованців), мікроклімату (класу чи референтної групи), шкільного колективу в цілому, неформальних молодіжних об'єднань; досліджує спрямованість впливу мікро середовища, особливостей сім'ї та сімейного виховання, позитивного виховного потенціалу в мікрорайоні та джерела негативного впливу па дітей і підлітків;

-прогностичну:

прогнозує на основі спостережень та досліджень посилення негативних чи позитивних сторін соціальної ситуації, що впливає на розвиток особистості учня чи групи; прогнозує результат навчально-виховного процесу з урахуванням найважливіших факторів становлення особистості;

-консультативну:

дає рекомендації (поради) учням, батькам, вчителям та іншим особам з питань соціальної педагогіки; падає необхідну консультативну соціально-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним об'єднанням, дітям, підліткам, які потребують піклування чи знаходяться у складних життєвих обставинах тощо;

-захисну:

забезпечує дотримання норм охорони та захисту прав дітей і підлітків, представляє їхні інтереси у різноманітних інстанціях (службі у справах неповнолітніх, міліції, суді тощо);

-профілактичну:

переконує учнів в доцільності дотримання соціально значимих норм та правил поведінки, ведення здорового способу життя; сприяє попередженню негативних явищ в учнівському середовищі;

-соціально-перетворювальну:

надає соціальні послуги, спрямовані на задоволення соціальних потреб учнівської молоді; здійснює соціально-педагогічний супровід навчально-виховного процесу, соціально-педагогічний патронаж соціально незахищених категорій дітей; сприяє соціальному і професійному визначенню особистості, дбає про професійне самовизначення та соціальну адаптацію молоді;

-організаційну:

координує діяльність й взаємодію усіх суб'єктів соціального виховання; сприяє соціально корисній діяльності дітей і підлітків; формує демократичну систему взаємостосунків в підлітковому середовищі, а також серед дітей і дорослих.

Сприяє розкриттю здібностей, талантів, обдарувань вихованців через їх участь у науковій, технічній, художній творчості. Залучає громадські організації, творчі спілки, окремих громадян тощо до культурно-просвітницької, профілактично-виховної, спортивно-оздоровчої та інших видів роботи.

Займається профілактикою правопорушень неповнолітніх. Дотримується педагогічної етики, поважає гідність особистості дитини, захищає її від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, запобігає вживанню ними алкоголю, наркотиків іншим шкідливим звичкам, пропагує здоровий спосіб життя. Постійно підвищує свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру.

Повинен знати

Для вирішення соціально-педагогічних завдань, повинен мати знання в обсязі вищої освіти зі спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота». Має знати вікову, педагогічну, соціальну психологію; етику, естетику, педагогічну деонтологію, основи права, екології; методологічні принципи, закономірності, зміст, методи та форми виховання; інноваційні процеси, технології освітньо-виховної роботи в навчальних закладах різних типів; особливості профілактики девіантної поведінки учнів різного віку, негативних явищ у підлітковому середовищі, проблеми статево-рольової соціалізації особистості; форми і методи роботи у сімейно-побутовому середовищі, у позашкільних закладах, за місцем проживання; основи валеології, зміст, форми та методи організації здорового способу життя дітей та учнів різного віку; специфіку роботи у загальноосвітніх школах-інтернатах, спеціальних, санаторних та школах соціальної реабілітації; сучасний стан і тенденції розвитку дитячих, підліткових спілок, рухів, організацій тощо та їхній вплив на особистість; функції, права системи державних інститутів, установ, громадських організацій галузі освіти, навчання та виховання підростаючого покоління; культурні, економічні, демографічні, екологічні особливості соціального середовища, в якому організовується робота; основи трудового законодавства України, правила охорони праці та техніки безпеки; Закон України «Про освіту», Декларацію прав людини, Конвенцію ООН про права дитини, інші законодавчі і нормативно-правові акти та документи з питань навчання і виховання; державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.

Повинен вміти

Застосовувати професійні знання в практичній діяльності, вивчати відхилення у поведінці школярів, молоді; проводити профілактичну роботу з попередження девіантної поведінки а також розробляти програми та проекти роботи з "дітьми вулиці", працювати з групами ризику в умовах неформального спілкування, сприяти прояву ініціативи, активізації суб'єктивної позиції вихованців (клієнтів); організувати взаємодію педагогічного колективу, батьків, громадських об'єднань та організацій, служб у справах неповнолітніх, служб соціального захисту, профспілок, правоохоронних органів, медичних установ тощо щодо виховання, оздоровлення, здійснення соціального патронажу, профілактичної роботи і соціальної реабілітації дітей та підлітків.

Повинен мати

Розвинені комунікативні та організаційні здібності, здатність співчувати, співпереживати; ціннісні орієнтації, спрямовані на розвиток особистості дитини як найвищої цінності суспільства, на творчу педагогічну діяльність; навички проведення співбесід, інтерв'ювання, вирішення конфліктних ситуацій, проведення групових занять з дітьми та дорослими.

Кваліфікаційні вимоги до категорій

Соціальний педагог вищої категорії має вищу освіту зі спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота», дотримується вимог етичного кодексу, виявляє високий рівень професіоналізму, ініціативу, досконало володіє ефективними формами, методами організації педагогічної роботи серед дітей, молоді, батьків, забезпечує високу якість своєї праці, має власні методичні розробки, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді *соціального педагога* - не менше 8 років.

Соціальний педагог I категорії має вищу освіту зі спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота», дотримується вимог етичного кодексу, виявляє високий рівень професійної компетентності, використовує сучасні форми, методи навчально-виховної роботи, досяг значного рівня соціально-педагогічної діяльності, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді *соціального педагога* - не менше 5 років.

Соціальний педагог II категорії має вищу освіту зі спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота», дотримується вимог етичного кодексу, достатній рівень професіоналізму, використовує сучасні форми, методи виховання, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді *соціального педагога* - не менше 3 років.

Соціальний педагог має вищу або середню освіту зі спеціальностей "Соціальна педагогіка", "Соціальна робота", дотримується вимог етичного кодексу, професійно компетентний, забезпечує нормативні вимоги до рівня навчально-виховної роботи у соціальному середовищі, відповідає загальним етичним та культурним вимогам до педагогічних працівників.

Додаток 1

до наказу Міністерства освіти і науки
України від 28.12.2006 р. № 864

Кваліфікаційна характеристика Соціальний педагог по роботі з дітьми-інвалідами

Посадові обов'язки. Забезпечує соціально-педагогічний патронаж дітей-інвалідів шкіл-інтернатів, спеціальних та санаторних шкіл, сприяє взаємодії навчальних закладів, сім'ї, служб у справах неповнолітніх, соціального захисту, охорони здоров'я, центрів соціальних служб для молоді, кримінальної міліції, інших підрозділів державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, неурядових та громадських організацій з метою адаптації дитини із особливими потребами до вимог соціального середовища і створення умов для її сприятливого розвитку.

Здійснює функції:

-*діагностичну*:

Вивчає та оцінює особливості діяльності і розвитку учнів (вихованців), мікро колективу (класу чи референтної групи), шкільного колективу в цілому, неформальних молодіжних об'єднань; досліджує спрямованість впливу мікросередовища, особливостей сім'ї та сімейного виховання, позитивного виховного потенціалу в мікрорайоні та джерела негативного впливу на дітей і підлітків;

- *прогностичну*:

прогнозує на основі спостережень та досліджень посилення негативних чи позитивних сторін соціальної ситуації, що впливає на розвиток особистості учня чи групи; прогнозує результати навчально-виховного процесу з урахуванням найважливіших факторів становлення особистості;

-*консультативну*:

дає рекомендації (поради) учням, батькам, вчителям та іншим особам з питань соціальної педагогіки; надає необхідну консультативну соціально-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним об'єднанням, дням, підліткам, які потребують піклування чи знаходяться у складних життєвих обставинах тощо;

-*захисну*:

забезпечує дотримання норм охорони та захисту прав дітей і підлітків, представляє їхні інтереси у різноманітних інстанціях (службі у справах неповнолітніх, міліції, суді тощо);

- *профілактичну*:

переконує учнів в доцільності дотримання соціально значимих норм та правил поведінки, ведення здорового способу життя; сприяє попередженню негативних явищ в учнівському середовищі;

- *соціально-перетворювальну*:

надає соціальні послуги, спрямовані на задоволення соціальних потреб учнівської молоді; здійснює соціально-педагогічний супровід навчально-виховного процесу, соціально-педагогічний патронаж соціально-незахищених категорій дітей; сприяє соціальному і професійному визначенню особистості, дбає про професійне самовизначення та соціальну адаптацію молоді; проводить роботу, спрямовану на відновлення фізичного стану дітей-інвалідів, їхніх соціальних функцій;

- *організаційну*:

координує діяльність й взаємодію усіх суб'єктів соціального виховання; сприяє соціально корисній діяльності дітей і підлітків; формує демократичну систему взаємостосунків в підлітковому середовищі, а також серед дітей і дорослих.

Сприяє розвитку дітей з обмеженими можливостями, поліпшенню їхнього психоемоційного стану. Стимулює розвиток соціальної і економічної активності дітей-інвалідів, підприємницької ініціативи, інтелектуального, трудового потенціалу.

Сприяє виявленню та розкриттю здібностей, талантів, обдарувань вихованців через їхню участь у науковій, технічній, художній творчості, дбає про професійне самовизначення та соціальну адаптацію молоді з урахуванням медико-фізіологічних та соціально-психологічних можливостей.

Залучає різні установи, громадські організації, творчі спілки, окремих громадян до культурно-освітньої, профілактично-виховної, спортивно-оздоровчої та інших видів роботи з дітьми-інвалідами.

Дотримується педагогічної етики, поважає гідність особистості дитини, захищає її від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, запобігає вживанню ними алкоголю, наркотиків, іншим шкідливим звичкам, пропагує здоровий спосіб життя, займається профілактикою правопорушень неповнолітніх тощо. Постійно підвищує свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру.

Повинен знати:

Для вирішення соціально-педагогічних завдань повинен мати знання в обсязі вищої освіти зі спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота». Має знати вікову, педагогічну, соціальну психологію; етику, естетику, педагогічну деонтологію, основи права, екології; методологічні принципи, закономірності, зміст, методи та форми виховання: інноваційні процеси, технології освітньо-виховної роботи в навчальних закладах різних типів; особливості профілактики девіантної поведінки дітей з обмеженими можливостями різного віку, негативних явищ у підлітковому середовищі, проблеми статево-рольової соціалізації особистості дітей-інвалідів; форми і методи роботи у сімейно-побутовому середовищі, де виховується інвалід, у позашкільних закладах, спеціальних та лікувально-оздоровчих закладах, за місцем проживання; основи валеології, зміст, форми та методи організації здорового способу життя дітей-інвалідів різного віку; специфіку роботи у загальноосвітніх школах-інтернатах, спеціальних, санаторних та школах соціальної реабілітації; сучасний стан і тенденції розвитку дитячих, підліткових спілок, рухів, організацій тощо та їхній вплив на особистість; функції, права системи державних інститутів, установ, громадських організацій у галузі освіти, навчання та виховання підростаючого покоління; взагалі і дітей з особливими потребами зокрема, культурні, економічні, демографічні, екологічні особливості соціального середовища, в якому організовується робота; основи трудового законодавства України, правила охорони праці та техніки безпеки; Закон України «Про освіту», Декларацію прав людини, Конвенцію ООН про права дитини, інші законодавчі і нормативно-правові акти та документи з питань навчання і виховання; державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.

Повинен вміти

Застосовувати професійні знання в практичній діяльності, здійснювати корекцію відхилень у поведінці дітей з особливими потребами; проводити профілактичну роботу з попередження їхньої девіантної поведінки, а також розробляти та організовувати програми та проекти виховної, превентивної, корекційної та реабілітаційної роботи з дітьми-інвалідами; впроваджувати масові, колективні та індивідуальні форми та методи реабілітації дітей та підлітків-інвалідів; розробляти соціальні моделі та застосовувати методи навчання, виховання та спілкування осіб з обмеженими фізичними можливостями; займатись посередницькою діяльністю в сфері виховання та соціальної допомоги; працювати в умовах неформального спілкування, сприяючи прояву ініціативи, активізації суб'єктивної позиції вихованців (клієнтів).

Повинен мати

Розвинені комунікативні та організаційні здібності, здатність співчувати, співпереживати; ціннісні орієнтації, спрямовані на розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, на творчу педагогічну діяльність; навички проведення співбесід, інтерв'ювання, вирішення конфліктних ситуацій, проведення групових занять з дітьми та дорослими.

Кваліфікаційні вимоги до категорій

Соціальний педагог по роботі з дітьми-інвалідами вищої категорії

мас вищу освіту зі спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота», виявляє високий рівень професіоналізму, ініціативу, досконало володіє ефективними формами, методами організації соціально-педагогічної роботи серед дітей-інвалідів та їхніх батьків, дотримується вимог етичного кодексу, забезпечує високу якість своєї праці, має власні методичні розробки, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи *на посаді соціального педагога по роботі з дітьми-інвалідами - не менше 8 років.*

Соціальний педагог по роботі з дітьми-інвалідами I категорії має вищу освіту зі спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота», виявляє високий рівень професійної компетентності, використовує сучасні форми, методи навчально-виховної роботи, досяг значного рівня соціально-педагогічної діяльності, дотримується вимог етичного кодексу, відзначається: загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи *на посаді соціального педагога по роботі з дітьми - інвалідами - не менше 5 років.*

Соціальний педагог по роботі з дітьми-інвалідами II категорії має вищу освіту зі спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота», достатній рівень професіоналізму, використовує сучасні форми, методи виховання дітей-інвалідів, дотримується вимог етичного кодексу, досяг вагомості якості соціально-педагогічної праці, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи *на посаді соціального педагога по роботі з дітьми-інвалідами - не менше 3 років.*

Соціальний педагог по роботі з дітьми-інвалідами має вищу або середню педагогічну освіту зі спеціальностей "Соціальна педагогіка", "Соціальна робота", професійно компетентний, дотримується вимог етичного кодексу, забезпечує нормативні вимоги до рівня навчально-виховної роботи у соціальному середовищі, відповідає загальним етичним та культурним вимогам до педагогічних працівників.

Додаток 3

до наказу Міністерства освіти і науки
України від 28.12.2006 р. № 864

Кваліфікаційна характеристика Практичний психолог

Посадові обов'язки

Бере участі, в організації освітньо-виховного процесу з метою забезпечення всебічного особистісного розвитку дітей, підлітків, молоді, зміцнення і захисту їхнього психічного здоров'я. Виявляє причини, що утруднюють становлення особистості дитини. Шляхом психодіагностики, консультування, психопрофілактики, психолого-педагогічної корекції, надає допомогу вихованцям, учням, учителям, батькам у вирішенні питань навчання, виховання і розвитку дітей та підлітків. Проводить психолого-педагогічну діагностику їхньої готовності до навчання, допомагає у виборі загальноосвітнього навчального закладу, профілю навчання згідно з рівнем індивідуального розвитку. Планує, розробляє, впроваджує у практику розвиваючі, корекційні

програми навчально-виховної діяльності з урахуванням статевих, вікових, інших особливостей дітей. Сприяє пошуку, відбору, розвитку обдарованих дітей, вибору молоддю професії з урахуванням їхньої підготовки та здібностей. Виявляє і обстежує вихованців, учнів, які погребують соціально-психологічної корекції, надає їм психолого-педагогічну допомогу. Настановленням і особистим прикладом утверджує повагу до принципів загальнолюдської моралі, батьків, жінки, культурно-національних, духовних цінностей України, країни походження, дбайливе ставлення до навколишнього середовища тощо. Готує вихованців, учнів до життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами. Дотримується педагогічної етики та етичного кодексу психолога, поважає гідність дитини, захищає її від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, пропагує здоровий спосіб життя. Здійснює первинну профілактику алкоголізму, наркоманії, інших шкідливих звичок серед дітей, підлітків. Проводить психологічну експертизу і психолого-педагогічну корекцію асоціальної поведінки, психологічну реабілітацію неповнолітніх. Бере участь у роботі комісій з питань соціально-правового захисту дітей, психолого-медико-педагогічних консультацій тощо. Сприяє формуванню психологічної культури вихованців, учнів, учителів, батьків. Консультує керівників, працівників навчальних закладів та освітніх установ з питань психології організації та управління навчально-виховним процесом. Постійно підвищує свій професійний рівень, загальну культуру.

Повинен знати

Повинен мати знання в обсязі вищої освіти зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія". Має знати загальну, соціальну, педагогічну, вікову психологію, психологію особистості, загальну педагогіку, основи дефектології, сексології, профорієнтації і психології праці, психодіагностики, психопрофілактики, психотерапії, психогігієни, структуру системи освіти, психологію управління; форми, методи, засоби ефективного навчання і виховання, діагностики і корекції психічного розвитку дитини; програмно-методичні і документи щодо обсягу, рівня освіти дітей, вимоги до нормативного забезпечення навчально-виховного процесу; індивідуальні характеристики вихованців, учнів, соціальні, культурні, психологічні інші умови їхнього навчання та виховання; основні напрямки і перспективи розпитку освіти, психолого-педагогічної науки: Закон України «Про освічу», Декларацію прав людини, Конвенцію ООП про права дитини, етичний кодекс психолога, інші законодавчі і нормативно-правові акти та документи з питань, навчання і виховання дітей та молоді: державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.

Повинен вміти

Ефективно застосовувати професійні знання в практичній діяльності: проводити психологічну діагностику, соціально-психологічні обстеження, індивідуальні та групові консультації з дітьми і дорослими, здійснювати індивідуальну і групову психокорекцію, розробляти і реалізовувати програми профілактики відхилень у поведінці та розвиткові, формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки, здійснювати соціально-психологічну і психолого-педагогічну експертизу, за результатами своєї діяльності готувати звіти, висновки і рекомендації для педагогів, батьків, вихованців, органів і установ освіти; здійснювати педагогічну (просвітницьку) роботу в галузі психології; розв'язувати конфлікти; самостійно підвищувати свій професійний рівень.

Повинен мати

Ціннісні орієнтації, спрямовані на всебічний культурний, духовний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, творчу психолого-педагогічну діяльність, розвинуті комунікативні здібності і навички, глибокі і системні професійні знання.

Кваліфікаційні вимоги до категорій

Практичний психолог вищої категорії має вищу освіту зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія", проявляє високий рівень професіоналізму, ініціативи, творчості, дотримується етичного кодексу психолога, досконало володіє ефективними формами, методами психологічного забезпечення навчально-виховного процесу, досяг високої результативності, якості своєї праці, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування, має власні методичні розробки. *Стаж роботи на посаді практичного психолога - не менше 5 років.*

Практичний психолог I категорії має вищу освіту зі спеціальності «Психологія», "Практична психологія" виявляє ґрунтовну професійну компетентність, дотримується етичного

кодексу психолога, добре володіє ефективнішими формами, методами психологічного забезпечення педагогічного процесу, досяг значних результатів у психолог-педагогічній діяльності, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді практичного психолога - не менше 3 років.

Практичний психолог II категорії має вищу освіту зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія", виявляє достатній професіоналізм, дотримується етичного кодексу психолога, використовує сучасні форми, методи психологічного забезпечення навчання та виховання, розвитку дітей, вихованців, учнів, досяг вагомої результативності у психолого-педагогічній діяльності, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. *Стаж роботи на посаді практичного психолога - не менше 1 року.*

Практичний психолог має вищу освіту зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія", професійно компетентний, дотримується етичного кодексу психолога, забезпечує нормативні рівні психологічної підтримки навчально-виховного процесу, задовольняє етичним та культурним вимогам до педагогічних працівників.

Додаток 4
до наказу Міністерства освіти і науки
України від 28.12.2006 р. № 864

ЗАТВЕРДЖЕНО
(ПОГОДЖЕНО)* Директор _____
(назва навчального закладу)

ПОГОДЖЕНО
(ЗАТВЕРДЖЕНО)*
Директор районного (міського) центру
практичної психології (методист РМК)

ПЛАН

роботи соціального педагога (соціального педагога з дітьми-інвалідами)

_____

(назва навчального закладу)

_____

(прізвище, ім'я по батькові)
на 200 -200 навчальний рік

№ з/п	Функції по роботі з учнями (дітьми), педпрацівниками, батьками, органами держадміністрацій та місцевого самоврядування	Термін проведення	Де і з ким проводиться
	1. Діагностичні		
	2. Прогностичні		
	3. Консультативні		
	4. Захисні		
	5. Профілактичні		
	6. Соціально-перетворювальні		
	7. Організаційні		

Примітка: річний план роботи затверджується керівником навчального закладу, у штат якого включена ставка соціального педагога (соціального педагога по роботі з дітьми-інвалідами).

Додаток 5
до наказу Міністерства освіти і науки України від
28.12.2006 р. № 864

ЗАТВЕРДЖЕНО
(ПОГОДЖЕНО)*

Директор _____
(назва навчального закладу) _____
(підпис) (ППП)

ПЛАН
роботи соціального педагога (соціального педагога з дітьми-інвалідами)
(назва навчального закладу)

(прізвище, ім'я по батькові)

на _____ місяць 200_____ року

№ з/п	Функції по роботі з учнями (дітьми), педпрацівниками, батьками, органами держадміністрації та місцевого самоврядування	Термін проведення	Де і з ким проводиться	Норми часу
	1. Діагностичні			
	2. Прогностичні			
	3. Консультативні			
	4. Захисні			
	5. Профілактичні			
	6. Соціально-перетворювальні			
	7. Організаційні			

Примітки:

а) проставляються нормативи часу на види робіт, що виконуються соціальними педагогами (соціальними педагогами по роботі з дітьми-інвалідами) навчальних закладів, затверджені наказом Міністерства освіти України від 07.12.1996 р. № 339, із розрахунку 8-годинного робочого дня;

б) один примірник щомісяця подається в районний (міський) центр практичної психології і соціальної роботи або методисту РМК

Додаток 6

до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2006 р. № 864

Тимчасові нормативи часу на основні види роботи практичного психолога (соціального педагога)*

№ позиції	Найменування видів робіт	Одиниця виміру обсягу роботи	Нормативи часу (год)
1	2	3	4
	Організаційно-методична робота		
1.	Складання плану роботи: на місяць на рік	План	2.5 6.0

2.	Складання звіту про виконану роботу: за місяць (чверть) за півріччя (рік)	Звіт	4.0 8.0
3.	Підготовка до проведення тренінгів, ділових ігор тощо з учнями (дітьми), батьками, педпрацівниками	Один захід	7.0
4.	Підготовка до педагогічних консилиумів	Один захід	5.0
5.	Підготовка на виступах на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів	Один захід	3.0
6.	Підготовка до проведення виховних годин з учнями (дітьми), навчальних занять, (курси за вибором, факультативи, гуртки)	Один захід	3.0
7.	Робота в бібліотеці, самопідготовка	Місяць	8.0
8.	Консультації в навчально-методичних та наукових центрах (зкладах)	Один захід	5.0
9.	Участь у навчально-методичних семінарах (нарадах) практичних психологів, соціальних педагогів	Місяць	8.0
	Психодіагностична робота		
10.	Індивідуальна психодіагностика (обстеження, обробка результатів, оформлення висновків і рекомендацій)	Один учень, педпрацівник, батько	6,0
11.	Групова психодіагностика, соціально- психологічні дослідження (обстеження, обробка результатів, оформлення висновків і рекомендацій)	Один клас (група дітей), група педпрацівників, батьків	16.5
	Консультаційна робота		
12.	Індивідуальне консультування: А) учнів (дітей) у т.ч. : дошкільного віку початкових класів середніх класів старших класів Б) педпрацівників В) батьків	Одна бесіда	1.0 1.0 1.5 2.0 1.5 2.0
13.	Профконсультації з учнями (включаючи бесіди з батьками, педагогами) без проведення психодіагностичної роботи, у т.ч. • Середніх класів • Старших класів	Один учень	3,0 5,0
	Корекційно-відновлювальна та розвивальна робота		
14.	Корекційно-відновлювальна та розвивальна робота з учнями (дітьми) у т.ч. : • індивідуальна • групова	Один учень (дитина) один клас (група)	30,0 40.0
15.	Проведення ділових ігор, тренінгів для педпрацівників, батьків	Одна група	40.0
	Психологічна просвіта		

16.	Виступи перед учнями (дітьми), медпрацівниками, батьками в установах, організаціях тощо	Один виступ	Фактично використаний час
	Навчальна діяльність		
17.	Викладання навчального матеріалу за програмами курсів за вибором, факультативів, гуртків	Одне заняття	1.0
	Зв'язки з громадськістю		
18.	Відвідування учнів (дітей) вдома, бесіди з батьками	Один захід	2.0
19.	Відвідування батьків за місцем роботи	Один захід	3.0
20.	Вирішення питань з місцевими органами виконавчої влади та громадського самоврядування	Один захід	2.5

*Примітки:

Приводяться упорядковані під звітність практичного психолога нормативи, розроблені Національним центром продуктивності Міністерства праці України та затверджені наказом Міністерства освіти від 07.12.95 № 339

Додаток 7
до наказу Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2006 р. № 864

ЖУРНАЛ
реєстрації звернень учнів, батьків, вчителів

(назва навчального закладу)

№ з/п	Дата проведення	Проблема звернення	Короткий запис змісту консультації-

Примітка: конфіденційна інформація про клієнта надається лише з дозволу директора навчального закладу, керівника районного (міського) центру практичної психології і соціальної роботи або методиста РМК (ММК).

Додаток 8
до наказу Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2006 р. № 864

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор _____
(назва навчального закладу)

_____
(підпис) (ПІП)

ГРАФІК РОБОТИ

Соціального педагога _____
(назва навчального закладу)

Дні тижня	Інтервали робочого часу	
	З _____ год	По _____ год
Понеділок		
Вівторок		
Середа		
Четвер		
П'ятниця		

Додаток 9
до наказу Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2006 р. № 864

ЖУРНАЛ
щоденного обліку роботи соціального педагога
(соціального педагога по роботі з дітьми-інвалідами)

(назва навчального закладу)

Дата	К-сть год	Вид роботи	Короткий зміст роботи	З ким проводилась	К-сть осіб

Додаток 10
до наказу Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2006 р. № 864

СОЦІАЛЬНИЙ ПАСПОРТ

_____ класу _____

(навчального закладу)

1-й сем., 2-й сем. (підкреслити)

200_____ -200_____ навчального року

Класний керівник _____

№ з/п	ППП дитини	Дата народження	Дом. адреса	ППП батьків	Категорія (код)*	Дата відвідув.
1.						
2.						
3.						
...						

(відвідує і заповнює класний керівник)

Коди складної життєвої ситуації (відповідно до спільного наказу Міністерства освіти і науки України від 14 червня 2006 року № 1983/388/452/221/556/596/106 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах» зареєстровано в Мін'юсті України 12 липня 2006 р. № 824/12698):

01 – інвалідність батьків або дітей;

02 – вимушена міграція;

03 – наркотична або алкогольна залежність одного із батьків;

04 – перебування одного із членів сім'ї у місцях позбавлення волі;

05 – важковиховуваність дитини, девіантність;

- 06 – насильство у сім'ї;
 07 – безпритульство;
 08 – сирітство;
 09 – складні стосунки у сім'ї, психологічний розлад;
 10 – відсутність житла або роботи;
 11 – бездоглядність;
 12 – виникнення ризику для здоров'я та життя (зокрема, проживання в екологічно забруднених зонах, в районі епідемії, антисанітарних умовах тощо);
 13 – інше (дописати);

I. Гендерна характеристика класу:

Кількість хлопців _____

Кількість дівчат _____

II. Стан здоров'я учнів:

№ з/п	ППП дитини	Здоров(а)	Тимчасові розлади здоров'я	Хронічні (соматичні хвороби)	Психосоматичні захворювання	Інвалід	Прим

(заповнює медпрацівник)

III. Види поза навчальної діяльності учнів:

№ з/п	ППП дитини	Музична школа	Спорт секція	Гурткова, клуб, робота	Інше	Не відвідує	Прим.

(заповнює класний керівник)

IV. Соціальна поведінка учнів:

№ з/п	ППП дитини	Скоїв(ла) правопор.	Стоїть на обліку міліції	на в	Адитивна поведінка	Системат. поруш. дисципл.	Конфлікти з учителями, учнями

V. Інформація про соціальне середовище розвитку учнів:

№ з/п	ППП дитини	Повна сім'я	Неповна сім'я	Вихов. пр. батьки, опікуни	Мало забезпеч. сім'я	Багатодіт. сім'я	Інше

(заповнює класний керівник)

На підставі соціальних паспортів класів соціальний педагог заповнює соціальний паспорт навчального закладу, журнал обліку сімей дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах (див. наказ Міністерства освіти і науки України від 14 червня 2006 року № 1983/388/452/221/556/596/106 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах» зареєстровано в Мін'юсті України 12 липня 2006 р. № 824/12698)

Додаток 11
 до наказу Міністерства освіти і науки України
 від 28.12.2006 р. № 864

ОБЛІКОВА КАРТКА

Сім'ї, дитини _____

щодо якої здійснюється соціальний супровід

Тип сім'ї (поставити відповідну позначку)-

багатодітна	неповна	малозабезпечена

Батько _____

(ППП, рік народження)

Мати _____

(ППП, рік народження)

Кількість членів сім'ї, у т.ч. до 18 років _____

Місце проживання сім'ї _____

(індекс, область, район, місто (село, селище) вулиця, будинок, квартира, телефон)

Підстава для організації соціального супроводу _____ (див.додаток 10 «Коди складної життєвої ситуації»)

Надана допомога _____

Суб'єкт(и) соціального супроводу _____

Термін здійснення соціального супроводу _____

Причини зняття з соціального супроводу (поставити відповідну позначку)

Подолання сім'єю складної життєвої ситуації	Відмова сім'ї від допомоги, якщо це не загрожує іншим особам	Переїзд сім'ї (зміна місця проживання)	Рішення щодо неповнолітніх дітей	Інше (написати)

Додаткова інформація _____

Соціальний педагог н/закладу _____

Додаток 12

до наказу Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2006 р. № 864

АКТ

Обстеження матеріально-побутових умов проживання дитини

1. Прізвище, ім'я по батькові заявника
2. Рік народження
3. Адреса
4. Вид та розмір пенсії (допомоги)
5. Працює, розмір зарплати (не працює)
6. Особи, які прописані і проживають разом із заявником (склад сім'ї, вік, статус, розміри їх пенсій та зарплат, майновий стан, джерела прибутку, наявність автотранспорту, пільг, субсидій, компенсацій тощо)

- _____
- _____
- _____

- .....
- 7. Підсобне господарство, характеристика, розміри
- 8. Житлово-побутові умови проживання:
(стан житла, стан здоров'я, умови проживання, забезпечення паливом, невідкладні проблеми тощо)
- 9. Висновок в доцільності надання допомоги
- 10. Члени комісії

1. _____
(посада, прізвище, підпис)

.....

М.П.

«_____» 200_р.

Додаток 13
до наказу Міністерства
освіти і науки України
від 28.12.2006 р. № 864

СУБ'ЄКТИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МІКРОРАЙОНІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

До суб'єктів соціально-педагогічної діяльності відносяться державні, громадські організації, фізичні особи, що здійснюють соціальну політику в Україні та надають соціально-педагогічні послуги різним категоріям учнівської молоді.

Суб'єкти соціально-педагогічної діяльності	Перелік суб'єктів соціально-педагогічної діяльності, з якими взаємодіє соціальний педагог в мікрорайоні навчального закладу.
Державні організації	<p style="text-align: center;"><i>Державні виконавчі органи та органи місцевого Самоврядування.</i></p> <p>Структури Міністерства праці та соціальної політики: центри зайнятості, притулки для неповнолітніх, кризові центри.</p> <p>Структури Міністерства охорони здоров'я: лікарні, поліклініки, санаторно-курортні установи, санітарно-профілактичні установи, анонімні медичні кабінети</p> <p>Структури Міністерства освіти і науки: відділи освіти, методичні кабінети, центри опіки і піклування (опікунські ради), центри практичної психології і соціальної роботи, навчальні заклади різних форм власності, центри дитячої та юнацької творчості.</p> <p>Структури Міністерства сім'ї та молоді: відділи у справах сім'ї та молоді, центри соціальних служб для молоді, реабілітаційні центри.</p> <p>Структури Міністерства внутрішніх справ: виправно-трудова установи, приймальники-розподільники, служби у справах неповнолітніх, кримінальна міліція у справах неповнолітніх.</p> <p>Структури Міністерства культури: бібліотеки, кінотеатри, будинки культури тощо.</p> <p>Структури державного комітету спорту і туризму:</p>

	стадіони, басейни, спортзали, тіри, оздоровчі центри, спортивні секції, клуби тощо.
Недержавні організації	Благодійні фонди. Товариства. Політичні партії та їх осередки, що працюють з молоддю та дітьми (СПОУ, Пласт, тощо) громадські об'єднання, приватні соціальні служби, відділення міжнародних організацій (ПРООН, ЮНЕСКО, Товариство Червоного хреста, тощо).
Фізичні особи	Соціальні працівники, соціальні педагоги, практичні психологи, реабілітологи, медичні працівники, вчителі, тренери, волонтери.